

Bijlage 2

Cell broadcasting (CB)

Het ministerie van BZK is geïnteresseerd in de mogelijkheden van cell broadcasting omdat;

1. Het waarschuwings- en alarmeringsbeleid is geëvolueerd tot een crisis- communicatiebeleid. Momenteel beschikt de overheid – met het WAS – over onvoldoende adequate middelen om daaraan gestalte te geven.
2. Met de oprichting en instandhouding van het waarschuwings- en alarmeringsstelsel zijn aanzienlijke investeringen gemoeid, terwijl het stelsel slechts voor een beperkt aantal scenario's kan worden gebruikt. Onderzocht moet worden of een aanvulling met andere methoden een beter resultaat oplevert tegen lagere kosten.

Wat is cell broadcasting (CB) en hoe werkt het

CB is een techniek om locatiegebonden berichten (teksten) over te brengen via mobiele telefoons. Om een bericht te ontvangen heeft men een mobiele telefoon nodig met een geactiveerde instelling voor cell broadcasting. De ontvanger beslist zelf of hij de CB instelling al of niet wil activeren. Een mobiele telefoon met een geactiveerde CB instelling kan overal in het land lokaal uitgezonden calamiteitenberichten ontvangen.

De aanwezigheid van de mobiele telefoon in een gebied waarin een bericht wordt uitgezonden, bepaalt of het wordt ontvangen. De 'cellen' zijn de uitzendgebieden rond hun uitzend- en ontvangstinstallaties (palen). Nederland is opgedeeld in circa 5500 mobiele cellen.

Wanneer er een koppeling wordt gemaakt tussen de sirene gebieden van het WAS en de cellen van de mobiele netwerken, is het mogelijk in één en hetzelfde gebied zowel een sirenesignaal via het WAS te laten horen, en tegelijkertijd in dat zelfde gebied via CB een tekstboodschap naar mobiele telefoons te zenden.

CB en SMS

Met CB kan zeer snel aan zeer velen een bericht worden verstuurd, waarmee aan de essentie van de overheidsbehoefte wordt voldaan. De overheid heeft een voorlopige voorkeur voor CB boven SMS, omdat met CB informatie op cel niveau kan worden verspreid aan allen die (al of niet toevallig) in een gebied aanwezig zijn.

Voor het ontvangen van SMS berichten moet men zich vooraf per gebied aanmelden. Het op grote schaal verspreiden van een SMS bericht duurt aanzienlijk langer dan het verzenden van een CB bericht, o.a. omdat een SMS bericht naar een specifiek nummer wordt gezonden. Verder zijn de kosten van het op grote schaal verzenden van SMS berichten aanzienlijk.

Verder is CB berichtgeving voor zover bekend minder gevoelig voor overbelasting van mobiele telefoon netwerken. De voorkeur voor CB wordt versterkt door het feit dat CB berichten ook nog kunnen worden verzonden en

ontvangen, wanneer het overige mobiele telefoon en SMS verkeer is uitgevallen of uitgeschakeld. Bijvoorbeeld op verzoek van de overheid.

De CB proef 2005 - 2007

De ministeries van BZK, EZ, VenW en VWS nemen samen met LogicaCMG en KPN, Vodafone en Telfort deel in een proef (PPS: publiek private samenwerking) om samen de komende twee jaar te onderzoeken of tot een blijvende introductie van CB in Nederland kan worden gekomen. De proef is in oktober 2005 in Zoetermeer gestart en zal worden uitgebreid met een proef in Zeeland. Voorjaar 2006 wordt gezien of Amsterdam kan deelnemen. Bij een geslaagde introductie zal CB in Nederland zowel door publieke als private partners worden gebruikt.

BZK wil gedurende de proefperiode onderzoeken of CB een bruikbare aanvulling is op het huidige waarschuwings- en alarmeringsstelsel en ten opzichte van het gebruik van sirenes meerwaarde levert. De proef wordt in 2007 afgesloten met een evaluatie.

Doven en slechthorenden

BZK wil met name aandacht besteden aan de vraag of door gebruik te maken van CB, doven en slechthorenden beter en gelijktijdig met niet-gehoorgestoorden kunnen worden gealarmeerd en geïnformeerd. Daartoe zullen organisaties van deze doelgroep bij de proef worden betrokken.

Commercieel gebruik

Naast het overheidsgebruik zal in de loop van de proefperiode ook worden gestart met commercieel gebruik van CB. Commercieel gebruik van CB is nodig om op den duur niet afhankelijk te zijn van een gegarandeerde afname van diensten door de overheid. Ook is het onwaarschijnlijk dat CB als mobiele dienst door de mobiele operators blijvend zal worden aangeboden, wanneer er geen commercieel gebruik van wordt gemaakt.

Potentieel bereik van de bevolking met mobiele telefoons

Momenteel nemen drie (van de vijf) mobiele operators deel in de proef. KPN, Vodafone en Telfort hebben samen een marktaandeel van circa 75% van alle mobiele bellers in Nederland. Hoewel met CB vooralsnog dus niet 100% van alle mobiele bellers in Nederland kan worden bereikt, acht BZK dit percentage als start gedurende de proef acceptabel. CB berichten kunnen op nagenoeg alle in gebruik zijnde mobiele telefoons worden ontvangen. Bij blijvende introductie van CB zal van de overige in Nederland actieve mobiele operators worden geëist, dat ook zij binnen afzienbare tijd CB berichten kunnen doorgeven.

Het aantal mobiele bellers in Nederland neemt nog steeds toe. In de leeftijdscategorieën < 10 jaar en 60+ is echter sprake van een ondervertegenwoordiging. Deze groepen zullen voorlopig moeilijk bereikbaar blijven voor CB berichtgeving.

Waarborging integriteit en authenticiteit calamiteitenberichtgeving

Naar verwachting zal CB – bij een geslaagde introductie – door de gebruikende instanties zoals bijvoorbeeld gemeenten, ook voor het overbrengen van andere niet-spoedeisende service en informatie boodschappen aan het publiek worden gebruikt.

Het is daarom van essentieel belang, dat vanaf de start voor het operationeel gebruik een kanaal indeling wordt gehanteerd. Voor het afwickelen van calamiteiten berichten moet een strikt afgezonderd kanaal worden gebruikt, waarover alleen het bevoegd gezag kan beschikken. Het publiek moet er van op aan kunnen, dat alleen het bevoegd gezag toegang heeft tot dit kanaal en dat het uitsluitend wordt gebruikt voor calamiteiten berichtgeving.

De integriteit en authenticiteit van overheidsberichtgeving met betrekking tot incidenten, rampen en crises moet boven iedere twijfel verheven zijn.

Kosten CB

De totale kosten die gemoeid zijn met de introductie van CB zijn aanzienlijk lager dan de benodigde investeringen in het WAS. Dit is o.a. een gevolg van de gekozen constructie (PPS), waarbij de kosten over een aantal deelnemers kunnen worden verdeeld. Voorts omdat bij CB gebruik kan worden gemaakt van reeds bestaande (mobiele) netwerken, en omdat het publiek voor ontvangst van CB berichten gebruik maakt van door hen zelf aangeschafte mobiele telefoons.

Lange termijn perspectief (EU)

Vanuit het buitenland is belangstelling getoond voor deze proef en de wijze waarop deze wordt georganiseerd (PPS). Bij een gunstig verloop van de proef en een duurzame introductie van CB in Nederland, acht ik het mogelijk dat de Nederlandse overheid voorstellen zal doen om te komen tot introductie van CB in de gehele EU voor crisiscommunicatie doeleinden.

Bij invoering op Europees niveau van één gestandaardiseerd crisiscommunicatiekanaal, kunnen EU burgers met een CB instelling op hun mobiele telefoon – waar zij zich ook binnen de EU bevinden – altijd door de lokale overheid worden gewaarschuwd bij incidenten, rampen of crises. Aangezien berichten tegelijkertijd in meerdere talen kunnen worden verzonden, kunnen ook buitenlanders in Nederland adequaat kunnen worden geïnformeerd. Hetzelfde geldt voor Nederlanders in het buitenland, die via het “gestandaardiseerde EU crisis-calamiteitenkanaal” CB calamiteitenberichten van de lokale overheid kunnen ontvangen.